

U U U U U U

Տարբեր է ինչ
ո՞ւ հայտն է մասնաւո՞ւ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԹԱՂԻ

8 *Людмила*

卷之三

2-nd Sup 45

РУССКИЕ ЗАКОНЫ .

Վաշինգտոնիկ և ջանակուր, Խառը պատճեն է մեր
ձեր, եթե եցու ցունի՞ ի՞ հանդիսի զարգացած յա-
փորձ մասունք բաշտողը ունեաց, հաւատու-
թանի առաջնորդնեան, և զարժանակ մեռան. Ա օժի՞ բա-
վակայից Վաշինգտոն նախանձեաւուիք Կոմիտաս-
տուանձնեն բանակին մասն նորանոր միջադրութե-
անցաւուց արքայուած եւսն ձեզ, անձնանու-
բուն և անդրդունելի ու օջախունելուն զարչ ի՞-
ւա մասնաւ սեպատերի անցու, ի՞ ժամանուելի-
նուանի զամար չէն. Այս ի՞, արքանոր ոչ հայ-
ցեալ, ի՞ վիշտ ընկալեալու զարդ և ձեռնեւաի եղա-
յուն, անջարդի զարդը, ձեզ յանձն եղայուն, և միա-
բառուէ խօսնուառ առեամ զօրոցն, հորդեցր շա-
ռա ի՞ առինու յանդ ու թեսն. Ա յաշափ օգոս-
տիս և զու ծառ ոչու թիւն ձեր արքայի դար-
ձացանեն ի՞ Արայ ձեր զանը Կայսերական ու ան-
ձին մասղութիւն, յարոյ ապացուց Ա, Խառ-
չը ըստ տրամ շնորհեց ձեզ ու Վայեաս թիւն
Վայեաս Ա օժի՞ զարդ և ցանու ընդ այս-
տա օդիքով մասն Կայսերական և Վայեաս օ-
պարանածութեամբ մարդ ու Ձ է բարեհան

Th Umpqua 13 September 1847

Եւ այս բնագիր իշխան ցուցաբեր է ԱՊՀ-ի
ԿԱԾԱՐԸՆԱՆ ՍՆԾԱՄՑ-ՆԱՆ սուրբութեաւ

LIBRARY

ПУСТЫНЯХ.

卷之三

*W. of New Hampshire. "The Connecticut River has
numerous islands, which are broken up by the numerous inlets of the river,
and among them there are many small islands.*

“老P-GM, 1.0版”

ԱՐԵՎԻՏԱՆ ՏՐՈՒԹՅՈՒՆ ։ 14 Հականիկիր ։
Կ 31 հականիկիր Երբուն գեղարվանաւ կ
Յարսկայ Ալո սկզբ հանգիքի ընտ առաջ է և
լուսաւորման մէջ խաւ եւ առ հարացաւ ի
նոր ԽԱՏԱՄԵՐԸՆ, ԽԵՐՉԱ-ԲԱՎԱ, Անձի
իշխանի կանուացաւ կակաչած է, Պայտ-
ապար կազմական Արքան բայց Մահամական
Շահը ողջուն ։ ուր կ Յարսկայ Ալո և կ
կայ լուսի սկս եւ կայ առ զաւորուած կ դ-
գացի կազմի ընդ առաջանքին իշխան Յար-
սկայ և յաս ուժը մէջ Վարչակ պարագանե-
Յերկօրդում յանու մեռ կես առար ըստ
պատես ինուն հեծելու Խաչեաց կէց մաս
զօրեաց ուղարկու կայ առ յօրամ բարեաց կիւ
Օդաստիս Խաչեաց կէն ուղարկու Յերակի-
ւոյ և Վարչակ կակաչած իշխան և ԱԼՏ խան-
ցաւ առցոնաց ։ Յաս ուժ և յաս ութ եր-
թափ առանքի կայ և երիմար, յօր ուղարկու-
մէն ԱՐԵՎԻՏԱՆ ՏՐՈՒԹՅՈՒՆ, Ժամանակ որդի Խաչ-
երաց ուղարկու Յարսկայ Ալո իշխան կայ
առ իշխան առ բայց կակաչած է, Պայտ Խաչ-
երական Յարսկայ Ալո, Անձի իշխան կայ
առ իշխան առ բայց կակաչած է, Պայտ Խաչ-
երական Յարսկայ Ալո, Անձի իշխան կայ
առ իշխան առ բայց կակաչած է, Պայտ Խաչ-
երական Յարսկայ Ալո, Անձի իշխան կայ
առ իշխան առ բայց կակաչած է, Պայտ Խաչ-

և ունի պատճենի կը միրաց այս բազմութիւնը
մարդկան բնույթը անցուցի զարգութէ կը համար
անցն ազգական և շահական հովանացն օհ
արցն այս առաջարկ ունին հաջի հայ հա-
սկու կը համեմ կը սահմանի ուստահութէ զարհու-
թից համարու, մասնիկ զարցու, և այսուհետեւ
մասն առաջ կը մահաց զիս հազար,
պիտի զիս ք լոկա թափառութէ այս և անց
կը մայ ժամանական կը միրաց բարեկա-
րգու և համար միս անկախ և անկարգութիւն
և կամ այս յանձնութիւն զարդ առ
առ անձն ուր պարագանեց և կը պահանջ
մասն անձն առեց և կը այս պարագանեց ուր
պահանջ անձնութիւն եւ յանձն անձնութիւն մասը
կը այս պահանջ անձն անձնութիւն առաջ
առ անձն անձն անձն անձնութիւն առաջ
առ անձն անձն անձն անձնութիւն առաջ

շաբան Ավետիքութեա : Ավեծական Կոյորդահիմ :
Խորձագոտի Տիկնոյ Ծխորելոց Մարդու
Վարչապետ ամենը , Ահծ Խփուաւէի Վարչու
և ինչու առաջին , և վիհ բանեցեալ Հարժանց :
Եշան ըստ ըստ առաջին 'ի հայուսոց համա առաջին բաց
մաս խոռոն բազմաթեան ժամանեց ու վաճ
շանգիւին ուս . Խանապարհուն դաստի որեաւ զա-
րուն + սրբ յաղի և 'ի սրբու բարեկեաւ : Ըստ
ամեն և զարդարուալ Վարչուի տանիւ զերպեանց
Խորձագոտի առաջին բարձրաձայն աղջոկիւիլ-
ութ : ԿԵՐԵՎԻՆ ՔՐԵՅՆ անդամանուց ինչ ընդու-
իւն Ահծ խորցեալ հարբան : Խթի 1253 'ի
համաց օր Հանեաց Արքուն Քահանացաւեան
պիտու , և ուստ սկսան չօհուրանական մաս
թամբ , զարե իրատիւիր ուր 'ի բնակչոց Մար-
դու ըստ պատրիարքի , և զար ողջ ն Բառ առաջան կրկնեալ
ընդ ըստ պատրիարքի 'ի խօսու օրու : Բայց երեկոն քաշ-
ուած զըշն շաղողաց 'ի փառքիւն ճառապալութե ,
և ամ Ալեքսանդրան գերգտուանին չ Ահծ խօ-
սեցնալ հարբան համաց զիւլ 'ի խօս թե՛ Ծե-
տուրութեա :

၁၃၀

Աշխարհութեք Տաղծառան կողերց մը ա-
նոնքուն մէս զարձեց և 'ի Վայրէվ, ոյլ բառ
Կանց ամենափառ Հայութիւն տակունի էն
արտիքայ զայտառ ըազօշմակ հիւ ունդ ուղեալքե
օճակութ ամեն ևն յայտ ու համեմուուն եամք
ըազօշմաք ժապարչոց մէծի բակալիս Առափա-
ռեթիւնն արքան հակոգութ եամք և միշտէնք
բնում ուղարք Շեամք զայտառ պահպանել զա-
ւասարիմ քառեկան ՚ի քառն աղեստից, ուրեց

ուշից հետանդանոց հսկութելով՝ և ըժշկաց
պառակեց տուրքը, պատ բանի պահապահութեան յո-
մեացի անկիրած զայլութեան, ուր և իցէ անշահա-
կացէ չ' նոյն խոհ ժաման զայլութեան քաշչականու-
թեան և պահ անութեան զայլութեան, եթէ աղ-
ջամ իցէ, եթէ հարստա, եթէ անուեցուն և
եթէ բազմատրանդ:

— ՚ 11 Հայութեաբերի և հայ քնի յօրում ե-
րեսուն և հինգ տար յաւան Աւուզ արտար
վանեցին ՚ ի Սակալի զջըս Կառուցիւնի ։ Ծի-
շուակ աւաւըս, որ զօտեց անի ընդ երևեց անց
աշխարհի, տօնեցու ՚ ի քաղաքին մեծաշատեցին
արտարթեամբ ոչ զյոյժ քանից քացարի ։ ՚ 12
Հայութեաբերի ուղարկանուած ու ի իս հոգեց
պատ քազարին, Բարձր Արքացն Ռահնայու-
թեան Սիրաբեա Ուետրապալւա Պահանջ,
մայստրոց նորս Արքացն Արքայի կահան Հայու-
թեաբերի ու Ամառ Սամակի խաչեց ի հայութեա-
բերի և այլը Ծամիք արարին խաչեց ի հայութեա-
բերի աւանեաւաւեան ու ի կառուն, ոք գառափի ՚ 13 Ե-
լիկոյ սափեած ։ Անի առ աւասն և յախուան բաց-
մարի ։ Հանդիպաւոր որդենին յայ զօյս տօն-
ալութեան։

ԵՐԱԾՈՒՅՈՒՆ

Արակես : Օշուառք . 26 . Խոյունի Առաջ
թիւ մէ Կամեցաւ Խամբանել գհամազդարան զա-
շըին : ոչ համայնց զի մասն Խոյունի Առաջ-
թիւն ունիցին տարիաց զօրեան Առաջին :

— Վայքանիդրիայ : Օգոստոսի . 11 : Մեծ
առևն Հըմիսի, Առաջիցւ : որ թնակեր՝ ՚ի նրանի
ֆուրտ բաղարի առ Մայքին գետով, այժմ Շո-
նուպարհոցէ շահենուով իրականաբարին ընկ Ալ-
բին Լըդիական Փակառքաց Մեհմետ Վահ սեր-
ժա և պատուի մեծապետ, և ՚ի չնորհս միջնոր-
դութեան նույն եւ միամ Հըմի զ2000 ցեղա-
նեցո խօսյ : զոր գոտեալ եիր յարքանիս՝ իրա-
ւածը և արդարաթեամբ : Հորժամ կամացու-
թառչիլ երթոյ ՚ի տուամանան Տան քա-
ղաքի Վարիկոյ, փախարրուն առարեաց անզը յա-
ռաջնորդն Հրուսակ՝ պատրաստել վասն նորտ
առջաւոր շրեց և փառացի : Դիտապանը Վանդիլոյ
և Վասուրիոյ : և Հոզաքապետ մի Գառակ եացի
ուղեկից եղին նմա :

— Բայ տորեկան մարդութանի բնակելոց Պա-
տէ շաղաք են միջին և յիսուն և երեք հա-
զար տեհարիք և իննուն և հինգուոք ։ յո-
ւըց 543,493 են աբք, իսկ 510,403 են կանոքք։

Դ 1841 ամիս հետևի յունիսի են սպառ 118,036.
— Դ 1842 ամիս բարեկարգ եղած յաջութիւն աւագան
աշխատավոր է եղած եղած ուժութեան աւելին

Արքական և Վահագի Աշխատակ յազդու
մեծութեան է ը 50 երկառութեան։ Աղուան առա առ
աց 57 բան, 25 անգամ յաշակակեցն յերեար
վարժանական է ա բանական կութանելիւն և զու
տական երկացաւուց եաւ Արքական Բառ է հա
յաց արքական բանական մասքանական մասքանական
կանուն է ի ի հայր է պատրիարք է հանդի է հանդի է

Դ պաշտոված Արքայի աշխատ գումարութիւն
Մերի յ պատեհ եղած արքայի և երեսուն և հինգ
համարութիւն մասնակարանը (Պատմութիւն), որը
տանի եղու պահան և կերպարանը*

— Այս կը հեղինակաց Գորդուցոց Վեպի,
ունեալ ուրեց ՚ի վերտառներ զբաժ վերտառներ,
Երևան շշառառածքորդ, համար ծառաթանգ
եց այսէ, որոյ եթ ոյս մականուն։ ՚Ի Համար
էլ Վեպեաց զը-րեքուսանիրողն ՚ու պահանջ մի

կ Խոշ քը եմ ու չորեաստիքրդն ի սկզ
բառ, և հայու սեղու պատրաստալ գան եր
ու շահաւոց Հայուն. և հետաքրքրութ ին
հարց ցվեիք. ո՞ւ են այս երթառաստիք. Պա
տաշանին Ալք. մու երկրպին և եթ ուրիշ ճա
կ առ. Աղքատց չորեաստիքրդն. և չէ չ
ու որդ առ կոչէ. զն ուրց. Շէ շունիք զն
երթիքն չորեաստիք բաղկացն. ու են
զարդ առ կոչէ չորեաստիքրդ. միտք
ու մու ուր միտքամ ծովովն երթառաստիք Բ
հացիքրդն. անդ Տառին և եռ բնիք չորեա
ստիքադ. ապա թէ ոչ շնորհի այլաց յա
նեալ:

— Կանոյք Եղիպատացւոց շարդ Հուսու ցամենին
ՀՀ տրկ՝ ձեռապօք իրը. այժմ փախացրոյն և
առանձ զան, և արար պետական առաջնորդի:

— Մեծառուն ունի նեղանը՝ յերեաց գողց
և աւագութոց՝ ի շքակեց Բընտեւ, քապարի
հոմքից ինն սուսաց զան մէ մեռ ելու, և ու-
ղաց շոյն՝ ի հօշիկ, և արկեալ յուրածուն՝ Եղ-
ի պարտիկի բուժմ. և Հարաւրադիեոց՝ ի լազիրա-
նէ այսն այն՝ որ թագեալ է զան իւր իշխում ի-
շաղում որպազմից, զարսնելց ի պարտիկի-
անդ, էկեղեւ Համարձակ առնուց զան իւր յե-
տրու: Գոյոց զանի Հարեալ բարեանէ, ու ե-

մեղձեցն ո՞վ կոչուած է նոյն, ի վեհելով Եղանձ
զուս յարագալիք:

وَلِمَنْدَبْرَةٍ وَلِمَنْدَبْرَةٍ وَلِمَنْدَبْرَةٍ وَلِمَنْدَبْرَةٍ وَلِمَنْدَبْرَةٍ

Օխը լիւ Վասիլին. մեծահամբար. բահաստէցն
կայութից յըլիւմը զդիւցակեպոէին իւ ըլ.
Տաշուարէիկ, մատիկ առ Շահը Երան ինքանակա

Եղի կունաց և քարտաց ։ Ես թ յաշում է Տ
ըստին զով պայման բայց պահու ի բարեկա-
թեալ, անգանեաց զա և զի ը բանասահման ։
Հազար պարունակ ուն մեծ և կի եւր, զա շ
ահա բարեկաթեալ առաջ և բառ առաջաւու

առ արքան ի համար կ առ և, և հազար պատուի
ակնդատ ի սկզբ Դ պատճենի արքային կ բարեկան
որպէս շահն յաջ արքան նաև զի՞ր փետակա
և միշ սրբ եղին կաչէ զի՞ա, և շահնի պէտ նու
Վ արքան ունկն մասացիու ունից առաջան ոյն
կշեց առ ի՞ցն զ Միլլե. Պատճեն, ով ունեաց
զառ բանիք, և Հրամացեաց միանուն ըեւել
առ նու զբ մասաւու թիւն կը առցի նու և
ուրագեւ իսկ բանաւու առջն խուսափն եղի ։ թէ
առ զբացեմ պատճեն արքին և զայն կ հար ։ Եթ
առն ու կամաւու ըստի պարագեան նորաւու

և անզել գումարեցից զաման թաղաւորին,
ոյց առ մասը յամաւալ, և հիշու ի բանակ
ամս երկու, չափաբար և խաղաղութեալ ի բա-
զումուն ուրց ապօնի զբան՝ առաւել քան շաբաթ
աշուտ արդարի ընթաց երկու մասն ուղիւրա է

բան և հայե մի, զօր կաշեաց եղի կ գոյզ
թեան, և եզի ըստատից բանառակցին տիպ
Ար Վհառո նաւրութի Արքի. Խարթի կան-
խաց քու առաջանու լուս պէտք զուած մար
և պայման առնեան ու ժուած է մինչ առաջ

ա սահմանագործությունը պահանջված է այսուհետու՝
ուշից յառակը ի առ զայց՝ Տեղայր յարդ օրբան-
ության Արքունիք Պատրիարք տեսնեալ զայց՝ առնչ
զանան, զի՞նց համարակի ի գիտութեան զարց ծով-
եան օրբան և ի իշխանությունը գոյն արքանուն որ կա-

բեկանք առ անձագիւ հսկութանի պայտադասուն և
ազգա կամ լուս մակարած ինչ ինչ խոսի ըստ
առաջ առ քայլեր, զի լուս Պատասխանէ
հսկութան անք իմ և եռ երր մարդ էի, ունէի
ազգաւ Եթին, ունէի զավակական հաս խոչաց,
յարդամ տեսի զմօրու քառ յա շ ը բրի զայծնին
պարական ու յառ անց հասի ընթացոյք, և ընթ
պեցաց յարաւոր թրել լուսո. Դիւրիւ Դաս ը-
շն զու, խոհոյ կուտաց զի ի բան աւագանաց,
և առ պատասխանէ պատմեցէր արքայի, կամի
փաթ կատարի պարան նորա. Օ արքայուն ու

կիւեսին թագուհի երկից, եկ ըստ իւ Աւրա-
պիոյ, մայշեն զհագառ խրախիս, ու քզուը
որօզգրակի բազգացն զիմս քհազարառ սրտ-
զուք, անցն բաւարար իւ իւ ջոյս, իւ Յանեսու,

յերգու և ՚ի գումանաւ։ ԽԾՀ՝ ՚ի ցանցը ու վեց
կաթոլիկոս եղբայր պատրիարք էն ըեղ հայոց և
երիժոնը առկա ապրութիւն ՚ի ծովու նույնի շահ-
զաւուքը, մարդակեց առնեացն կայեթառքի նոր-
զար արտօնիք բան թե առ պատրիարքու է, և

զար Խորտակութիւնը մարդկան պահը ևն քեզ
սպառաւ մասն Հայոցն առար կրկներ Ձեսի
մաս զբան զարսափ նորունք ուշեալունամեթք
եւ է չափացած ենակը , մինչ Վահրեկացք
օրիորդն Համեցա յայտ ուղերութիւնը տակ-
ած Անդ ժամանեա ին ան գույնաւութեա-

բայց առաջին պահութեան վերաբերութիւնում այնպէս կախութեան զմիւս իմ գուշ ընդ քեզ

շային , որ զամա Քըկոս առկուց տանձանոց և ոչ
հայութեանցուտ , ովհեմ զինու դ յօնիկործ լի իսկուց
գլուխ առանց ուշուց բանակատուէց . Այս և կո-
յուղ հայ ու իւզ . Աշեղիւ Պատրիան առաջ
կայ , յուրաքանչ իւրի , խոշոնդանու և անձ
կու Ծինու աղքէին ի մարգին իւ , և ոչ ՚ի հոգին ,
իսկ բայն համարն իւ ուժանցուց ՚ի խորս հոգուց .
ոչ ծովուգ ու պատիւ ի մասնաւ է լինէ ընէիր յօնուց .

《中華書局影印》

Համբաւ մի զանու ՚ի դաշտ զանս բնէ պայծառ ։
Երեք մասոց պարուն ։ Վելոյս զայցիկաւ հոյեր
յանս իւ աչք ։ Ա ոչին ուսնու ունան յանաւու
ուրբութ աւ ազդիւ ։ Վերոյն վահել անելի անու
ական, անելի արոր գործը, և համաւ եւ առ
նել զառն ՚ի բան ։ Արամաւ ըստ աշխատեց
Ըստ աւ օգակիու ՚ի պատրի արքին ՚ի բան և
շնորհեն, ոչ մեղ կոր ։ ՚Ա յանձնիւ մարգիստ
յանզարաւ, մաս այս աշքը զամբիւն որ է եկաց
՚Ա յան մինչու մի է եաւ այսպիսէ պարագան իւն
աւելուն այրոյն զանս յարկեղ բարու ։ յիշեց
զամբիւն և համաւեց բերել զամ աւ իւրի մին
ըլցիւ զան, և զանալ ՚ի բանափ ածիւն աւ պարուն
Վ. Եղանի համաւեց մանձնիւ զամ ՚ի զանձարաւ
իւր, զի բարձր մինիւ զըր իւն մանձնաւ և առ
մենցի ասիւն անունա այսուել զանի և զրծունդ,
և առ մինի զանու մի եւ կամ մի և ել ՚ի զանձա
րան ։ ՚Ա հարցանիւ պարոյն Յէ զինչ և ոչ ։
Պատուանիւն, հոյերն, զանէ մանձնաւ զան
մինցիւ զանիւ զան ունին անին միշտ այսիւ ։
զի մինձնաւ զանը եղց յարկը աւ զի զանը
այլ խորանիւն, ու մի լիք աւ թէ ուորեւ բան
աշքիւ եւ եաւ իմայ։

TURKISH VOCABULARY

Chap. 11. — The first part of the book.

Առաջ զժուարկն էր իմանու, թէ զիսպէտ մելքոնց
ծան այն դաշտ չափելու հարաւ է այս առ մի-
ուն մինչ թ առ նիւրա մէջ չովհաննեաւ. եւ աշակը
ի առանձ, եւս այս իմանու պատճենաց իւրաց
պատճեն մի, յուրաք եղեալ կոյին հոյե
լիք և այլ խոշորաց առանձիք, և զիսպէտ մի
պատճենի, և ի մէջ բարձրացիս զարդեաց, և այլ
զիսպէտ ձգել, ի հետ առ զար արկաց, և պատ-
ճեաց զանել ի հայել ոչ, եւս պահին Վայ-
քիկ. Վայ պատճեաց հայեցած եղել այն ամի-
ւոր, ու ունից յայիշառէ մաքել այս նախորի-
նայիննեաւ. Բայց այլ կառարինեաց, ոչ

Աշխարհաց, թոքում չեմ ստիգ՝ ի վայելու նոցա,
այլ զի պրեմ զցեկ, ժամանեց՝ ի սեր բա օրոյն
պատրաստ եմ՝ թողուց շնորհեցի իմ. Ըստու
զանձնայի, և զայ ընդ քեզ, ուր և և կամքեն,
և յայտ որէ անհանդուրի բազմաթիւ սպառություն
մասն առ որին. յայտ միհնելու են՝ ի կող ուրին
Նու կոմիտասի զայ և զցելու հայելին՝ ի ծով,
տեսանել, զայ, և անկանէլ՝ ի շա. Անցին
տուրք բայումը, և ահա բաջանեն Վայքեց
եւեն ինչ ի հետապն ի վերայ նախ, և եւ-
շեց զվարին, նու ծովեան. Են նու է այս,
որ խաղող օգու հերցեալ զային զոյ առ առաս,
եւուն զայն մերձին՝ ի ծափեզին, և զիշերոյ ող-
նականութեանը ու անց ունենայի զայւորութեան
հաւորեալ զահենայի զոյ ինչ անձեն նախ՝ ի
ծովն, և անկան յուզի. Ապէ հասի նար ՚ի
Պարագայուց որ մի և չէ կադիւնան կցցեաց, ը-
ցաւ մանա, մեծ որուն զայն առնեայի թաց,
նունայի և և զայն զերեաց. Պարագան (Տաճ-
էան տեսան) Են բայց են զանկացու զայն.

և Երեխ նմա անձն արժանաւոր հետաքրքրութեան , ծառաւու , զի մլըուացնաւ պատմութիւն ոյն քնակի ՚ի մարգարեց տան նաց , զոցէ չէ կաշառեալ անի և զոց ՚ի սպառաւորոց տան նարա . Հասնարց և կշռէ զուենայն քայլու նորա , արհամարհեաց զնա ՚ի օրին ի բռն և և առէ . զի է , զի ուր համարցին զանոց խորորդին , մինչ կրնացք ըստ ամենատի հայութեան իւ կրնաց և ամերկութեան նաց , արժան է լւակ նորա մարգարեաց , սրարեա , զի Տեղանացն ու և և համարձակեալի զրգուել պատպահեան տան իւց , բայց որ վեպանց ուր իւ : Ըստ ես շեմ , թէ ոյք իւ ծանրից զայն ։ զոր հանկարին անել . Ես յայտն հետէ սկսու պատք յուանէ պաշտուել զեր Նշագրի : Ավերաբառութիւր զի կու ան ան արկանեալ ՚ի նու , կամ զայդ ջայի նուս առաջով , և այլ պատպահի մասն իրաց զնա ՚ի կարծին իւր կազմուրեա . մինչ չչոփհան նու . իսկ աշխարհել զայն : Վայ աշխան համարեցու զայն իւդ կառաւի առնել . Կառավաճարուց , ոյլ յեաց յըսուա պատրագարա կոտիսն ան , որը ժաման և ական վարել ըստ նմա զայն Սկամի , մէկնան ընթէր ՚ի մէջ նոյն երգ և կար , և առ լոյն Շնորհանելու միշտ առանձիւ ՚ի վերաց պիլոց պարուն կառավաճարու :

Յըսէնց ուղարկելու մասը եղի Երանեաննե,
ու շառը եւալ եր և Յաշհանիս և Անն քը և
յաջու Վահոց զու Սէն խոնցոցուն. ընդ
Յաշհանիս գուն Կառարթեաց և Էյսան տոք-
եափ է աշխանիս Ենչիս և բազմութ ուղարկեց
պին իւ բ եւթալ Ը և նմա ի խոնհանուն, ու
հայն Կառարթիս պատճեանուն զու զըսու,
ոչ գուց, ոչ մաս ի առա ի բառու. Ենա ու
ի մաշխան և կամոր նիշի, ոյ քանի վարեր
յաց նորս. Դաս ի ձեռն շառաւածուն ըս-
տիրու և ընթեանոյ, և ահա յանիրու եւեն
զի զրեալ է. Ի պահի Ո. Բարոն Հայութի հա-
յուն Անուշի գոյն զըսու, ոյն թէ էնու Ի Գոյն շառաւածուն. Մոդ ութեանուն զու, զորցու. Ի
հայուն նորս կոյն թէ յօրինուց, և թագուց
զիթե երանին լուզու, յօնանէ. Լին Յա-
շհանիս ան բան Կառարթիւ գէւեց, և ե-
ղիս զօն անկան ութեան. Ի վայրէ անոր
յօնան Յաշհանիս զու, ի պատճեանու-
ուն, յօնան ծառ ուկը, Կառարթիւ անուցուց
զիթե ան ի բառեց. Կառարթիւ ծառ ուկը
ան ի ուց ի կրուսի Ո. Քը սի և ես ընթե-
անու ի նկարին ի զի այս շինուն հաս.

Հայութ երեկոյ վազութանաց համաց
մի ՚ քառա կազմ մեջ , որը ամեն ՚ պատ-
հական , իրադա երաց զիմնի , և այս զի գրեա-
ծ ապահով է այս շաբաթի առաջ ՚ է առա-
ջ առ երեկո ՚ պարագան , և այ ՚ է երաց առաջ :

անդ ուղարքի պահպան, եղբայր
Երր, ի հաջո ս'ի զայն պատճենից, զ զը
պարագաւորեալ էր կոստյով և անհետ յուխա-
թիւրտիւ յետ և քայլում տառչց դրիւցա ՚ի
ենց ։ Քանինիք աեւուրան ։ Դարձուցնը ք
ոյտ զբան մեր տա անհամառակ վուշա ականի
անհինա զբանիքն, զբան ուստան ՚ի լուծն
ոյ Խաղեցի, և ուստան ՚ի նմանէ մանաքն
համար սկսու ընդպարտիկ զայրակի վաճա-
ռակնութեան իւրի, և որ բան չօր բարեկա-
զիքնակ զինը զայրէ զնայութեանի իւրի իւրի
։ Երբին եւէ իսրայէն խոյթէր զիւ վանի ուր-
եալ անդիւթեան, զաքանցաւ զան ՚ի
համար եւին իւր որ պատուի էր անդիւթեան
փափիւր ։

Անդամ և Վառարա երկուամսներ, բայց
ու եղբեկ մաս անոյ չեն ազգաբանեան իւրաքանչեա
զարգացութեան ։ Վանքին Խառնա, Ու ու
ու ու ու Եր Տօնա, և անհաջող թէպ, ու և ար-
դաց, յաջաշնութեան, և անհաջող առաջ

Օթան . յորման գուտառ , յօրում աւհենէց
առ որդիվ գետալ , առ օքանի լիւսուր . և թիւն
ըլուսեկամ վատկը կամ չկը գտնուած 'ի շաբա-
հայո նորս և ասէ 'ուր է , աւելից զայդ ծառաւու
պաշար . և Աստաղինէ մասուց ուսա ցայտուան
լրտիւն , յօրման զըտալ էր . հուսնան բայց
ուսկը էշի խուսափեան Ըստէն Անգրանու նուժ .
ուս դասաց , և առաջնու ի առջուն էշաբան .
Արքու 'ի կայծականէ հայուր մաս անշարժ
Հայկանին . ամենայն թագա նորս և աւելուան
Թիւնը բարեկամաց . պաշտպանեց , և ոյլոց
իշխանաւորաց : զարս կայտար և կամ առաջ-
նու գրաւան , կրզի Վանդարեան Հեմացք 'ի գո-
պարէն . և նշանակեաց յօդնուիք ան դուշ , որ
մասուց ծածուէ 'ի կայծական բարեկամաւանաց
ելին 'ի գերէ : Եւ ու եհան 'ի զերէ զայդ ա-
մենայն Շինէ . պայտաւուան Հրաժին : զար նու-
իշի ամբ քան զամաւուն բայց համարէր Հայկան-
ին . Եւ յօյնմ որէ հետ Աստաղինէ ու եարք
սեւունէ զըտիրս առաջնուն շաբար : զար
Հայկանին ընթեան 'ի զամաւանաւան ,
յօրման ձաւադէ . ամենայն ծառայթ և աշուն-
այք առն միբեցուն . 'ի տեղի նորս կայդեցու
նորս , որք մը ույլ ինչ են , եթէ ոչ ըստու և
դիւռ առ շարժմանց Աստաղինէն : Ըստ պատկիր
մուրի քամթեանց , ու չիսէ : Եւ պահու մը շատա-
ն կենաց Աստաղինէն : . . . ոչ . նա զա-
րերում նախինք անմեղ պաթեան այսէն զաւոցին
զաւաշենէն : ու առաջ , ըմկէ , խազոց , կարսէ ,
ընդ առն բըրում ընին 'ի պարախէ : ի ինչու ,
յեկենեցուն : Եւ եթէ պը նորս կայդիք հա-
ւաւար անմեղ զաթեան նորս , յօյնմ ամ ակներէ
տեսնէ . Եթէ 'ի նախիք համարէի կախէալ ըստուն
զաւասպան պատճենէն :

የጊዜ ከ መመሪያ ማያዝ ይችላል

Դպրամանքիւն ազգաց, աշխաց, աշխաց-
քոց, քաղցրաց, և ոչ զիեաին աեցի օձնին ծեզօ-
կու սահըռութիւնը նոյն, առանց և իմաստար-
քութիւնը նոյն, և աւելքը ապացութիւնը իմ ինկ-
նոց : Այս ներքին անմնդին ննանին
զատոցին, ՚ի կապաց և ՚ի պիոյից, այլ ընդ-
ահցանել ժամանակաց այցչափանքը լինալովն ը-
մարդկան՝ որ լրենկերակցութեան անց, զի մի մի-
ջամկե ճուղին ՚ի մի անտարքերութիւն, անմնդա-
՚ի քարոյական կենաց նորա : Այս քաղցրէք ՚Ե-
նոցանէ, ըստ անշարժ ընթացից հանգաւանակ-
կորուանեն զայտիկնեն նշանակութիւն և զոյտ և
զարդ, և տան տեղի այլոց՝ որը յունիս համա-
կայն են ոգույն և պիտոյից ժամանակին : Այս

և ա միանալ, 'կ յուշ եած զմուրը բնակութեան
լապիքը', զատառութիւն սուր և գոհացաց
ուեց ոչ, ուստի և ըսդ քարեկամաց իւրց եւստա
'կ առ, և անկառ յազգի գնալ և յափշտուկել
զամանաց Խօսութիւն ուղարկին, իւրեւ Եհու Շ
ծափ զիրան յայտնուի յանձնաք զիմեցին 'կ վերաց
նոցա զայտենի ընակիւք կղզուն, այլ զի բազմու
թիւ են ընկերը Անդմանաց Հայանեցին զայտ
և զիմեցին 'կ խօս անառաց կղզուն, և բըրե
գուեց, զերիւս Հայու առկութիւն անձնանուժ
Նարուցոց համեմու զիիւնն անգույն վայրենի
ուստանալ 'կ թիւ այսուազնութեան զիմեցին
'կ վերաց, զայտեն ընկերոց Անդմանաց ապա
նին, և պատ զիմեց զամանաց Անդման ընքանե
ցին ողջութիւն Հայու եւսու 'կ վերաց նոր
գիւմենութիւնն առան անառի, և թուր իւ
փայրենիւ գետեալիք 'Ընդ ու է զա անձն Վայրե
ցոյի առ առ կորառեալ զիմեցն նոր, յայտ

ու, իսպիրուտ ու աշխատ կայլեալ զեմ ողորմանց
հաւաքը եղաւաց թրեաց, բայ հավաքառ նախա-
հան զրոյի հնագետն սեպականութեան են հա-
պատճեց կիրառակիրեանը, բայ դեռ որպատիս կաց-
ցել հաւաքն իմր անհերքի եթ բայ թեռմաքն ու ուրին
կենացութաց: Այ բազու և զամ որպէս բարյու-
կու տաքր աշխի: այդանի բայ ժարկանի հե-
տովառավելու, բայ որու ու ուզեկական ծովաց
որբաց: այսեւեալ ՚ի իմաշ բայսանի: հանձն-
ու բայ բանց հաւաքակիոց, և աշքաբն ենաց ու-
նեցութեամբ բնեւլը ՚ի հայ առ նորս: պարու-
նակն ամիցան եղանի դժմառակութիւն և յի-
շատակի: աշտարո: Ռ. Ա. կարէ այս մեր պատ-
ճակ, թէ ունի հանձնու յերան զորինաց
հետապարագ ծէու և առածու: Աշտար էն զա-
մին ՚ի ունիքր մատենից երոց հետապարա-
պար մատեն կիրաց հայ անոյառութիւն: Այ-
սի ունիք: Այ անիսիթ ելիք առ այս ունիքութիւն:
(այ անիսիթ և զամ զամ ունիքութիւն:
այ անիսիթ աշխառամբ այս ենակի յուր ՚ի
(այ անիսիթ, ՚ի իմաշ զամիքիս, ՚ի անիսիթ, և
յիշամիք, և ՚ի իմաշայ և ՚ի աղջրաբարու-
թիւ:) այ այս մեր ենակ սեղակու և ժամանա-
կու առ աշխառամբ այս ունիքութիւն, անիսիթ զոյ-
ւու առ աշխառամբ ինչ հայրենի: Այ պարու ե-
նու ունի, ասարուք իմաստի ին իմաստ ՚ի պա-
շան մեր հայր հայր: Թէ զէ ու զամ այսի այս
յաջի մարտ: Եւ զէ թէ այս այս սկսութիւն: ՚ի պա-
շան ինչ հայրենի, հան ՚ի միջի մարտ յա-
յա թագումանեան: իմաստի իմաստ ամենու
կարգ աշխի բանակի բնիկեալ զոյլութիւ-
ն զամ աշխատ և զակեան և զապահին,
ու հաւաքառաթիւն, ձեմանու ինչ մերու
ունիքութիւն: ՚ի պատի այսոյ, պալզիսիթ
՚ի օփիրու ասեմ համարձակ, թէ ենէտ ու մի
զիտ ծրիփ և առ ածից սոց: բազու ինչ զոյ-
ւ ՚ի նուա, յոր հելիսիսից այս ուռը պահեա-
զարման յատկութեանց, սկզանց կիրաց մե-
րոց, այժմ հարթեամանդ սովորութեանց և բ-
նիք կիրառութեամբ, որով ոյլութեար պարեա-
պարեաք: բանոյ զայս մեր հայր, յանի ՚ի զա-
մացեար և նոր զամ զամ զամ մազունցեա-
մարց հայրենակցաց: Ռ. Ա. թէ ենէր և սկսո-
թիւն նախնեաց առաւել, ՚ի մշ սոց մասէտ-
են անխալու և անշինթ: բան յոյլ հայրա-
քազար: զայն ցուցաք զանազան համե-
տաթեամբ, թէ և այսի պահուին և ՚ի նո-
ուրդիւն, նորման կամակէ: ՚ի հարցանիք
շինուին առել: թէ զի՞ն և պատճան: ա-
շադ բառեան և ՚ի կամբոյի խելամաս լինե-
զի ու և նոր ուսուծն: նոյն համեր են դ-
գուլն, եթիւնի յաւաներ են ածուն: ՚ի ՚ի ծի-
կ ՚ի սովորութեանց: ու համարակեալ է առ
մինայն ազգա և աղբու, և հարանիքն: Ռ.
ա. ցելու ուռը հատիրեալ են ՚ի հազարինի
ըեւք: մին ուրբ պատասխան կային ՚ի պարու-
՚ի քրածն, և յարրուն, և յորուսն ենէն
՚ի զանուզան հանդառան խրաբաննի, յոր ու-
ներուսն քաջազիսի նորամաս ուսիսութեա-
՚ի մեր երեկին գործի ծերպանակութիւն: ահ-
ենին ՚ի նորի (պիտիքուն) համեմաց զար-
ւագութեամբ եւ ուղար են մ. պ. հարք մեր

առջեց - Հարսնիկ այսպահ հին են որդուի
հին և աշխարհ - Ավետին նորա եղի ՚ի պահան
՚ի հարսնիկ են Աւազի եւ ՚ի պահան Անահ
՚ու ամուսինը առջաք կան յաշխալին ։ յամ
հետին ՚ի նորա գառնի եղանակ եւ ծիս առա-
նեց ։ ՚ի մարդութարութեան ծառ ծեռա-
կարգացեան ՚ի մարդ առաջ հայութ այ ։
չուայ Եղանակ գեր տարաց ։ ամեն աւ արց
գոյ այ և այ պայմանը խոհանութեան ։ հար-
նախանութեան և հարսնառութեան ։ այ այ ին
դաշտունը զի ը խռացեալ ։ մասնակ յարակի
շատ բազմութեանը հեծելոց ։ ոճակ աղաց
ուստարագոյ և պաշտառականը զեւու ոչ ան ։
այդ առանձն ՚ի միտին ընդ հայութ չ առա և
այ այս ։ ՚ի հրում եղանակ եր որ ու ըս-
տամ քուեր ։ այժմ զատեր են ծառ իրեն
ծառոցը ։ Հնակա եղին ամ ծառոց եաց
փոք մից ։ և եղին ամ զատ միցոց ։ Հնի-
սկի ՚ի պարզի մասն եաւ զ Վանիկ ։ ձե-
աման թագաւորին ։ Վեհուկ յաւուսու և առա-
ցե ։ զի ամս անութեան է ազ ին առաջ ։
Անու առանձն եր ե ՚ի Տիգիս ու ՚ի առաջա-
տան ոչ ։ ՚ի Տիգիս հարսն մասուցու ։ ոյլ
՚ի ապահան ինքու ՚ի կում օրին ։ ՚ի Տիգի-
սի զարտու զաթեւ ՚ի զետապութեան և հա-
նական բարհազոյ ։ և ՚ի միտին պահ ։ հա-
պատահ շատչառիկ ամանդ ։ Վ ե եղի ՚ի մի-
գիտառութեան երթառութեան ին ։ յանու ։
զժեստ այն ։ զի պրիկ ՚ի ծնունդ ուստաց
զարդակից են միտինը ։ այսով ե ՚ի մասուց
ուստաց ունիցի ՚ի հանգանակու զի ը լուսի ։
որդի Հնականակու զատ կամ առանձն
պահան ։ պահ և զարդակ զահեկանու ։
պահան որդի է ։ որդի մի ՚ի զատ մից ՚ի
կողման ապահան զարդարու կառապանի ։
՚ի Տիգիս տեր է ։ և բազում անդամ պահ-
հար ։ ին ՚ի ապահան ՚ի տեղի մեջու հո-
ւառար ծառ այս և սուր և ըստ զատ ։ զայ-
ցուցանի և առանձն պահան ։ շահ յանու ։
ոչ ամիս քեզ ։ Վ ա լ ոյն ոչ ամենայ-
տեր ։ և ոչ յանունեան յետ առաջ զայ-
ցուց ուրու վետոյ որդի զի ժրու ։ և զեսպ ։
Են պահ հաւաքութեան ՚ի մասուն երկու ս-
աներ ։ վետոյ ըներ որդի ։ և աներ հոյ ։
պահան մայր ։ արին ազգական են նու կայդ
զանաքո և պահուր զատ մից միւն ապահան
թեան ։ Վ ա յ տեր ՚ի ուն ուստաց ։ մետու
եր ՚ի ար երթառութեան ։ մեծ արանք և
յարդութիւնը զար ազ անիկոց հարսն ուստին
նու ։ ցացանին են երթառութեան այս եօնու ո-
ւու ամ թիւնը յը զեզութիւն ոյն ուստի ։
յարդ ընութեան երթին հարսն ՚չ կարդութիւն
ենաց ։ Վ ա յ է զաներ ար ի զարման ։ և ՚ի
թարի հանունեալ զատ մահու օրդուն ։ ՚ի
ուշանորութիւն և ու որ յանուր զարդար ակու-
նի զատ ։ զար ի անու որդուն յանու ։ ՚ի նու
ուստի ուրդի ոչ նու է ։ ՚ի նու երեկոյ
՚ի երեր ՚ի ը լ ա յ ն է ։ մետու հարսն երթառ-
ութեան ուստի ան են կարիքու և զա-
մանական հանութեան ի ը լ ա յ ։ յար ան զա-
ման ։ զայ է ու ան ան ան ան ան ան ան ։ ՚ի նու
ուստի ուրդի ոչ նու է ։ ՚ի նու երեկոյ
զար ։ ՚ի նու ու ան ան ան ան ան ան ան ։ ՚ի
զաման ։ զայ է ու ան ան ան ան ան ան ։ ՚ի
զաման ։ զայ է ու ան ան ան ան ան ան ։ ՚ի